

Mysle pozytywne

Temat

*Warsztaty antydyskryminacyjne
realizowane w ramach projektu
„Wiedza z „Elektryka” – mój sukces
zawodowy”*

—

Realizujący:

**Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk”
im. Włodzimierza Krukowskiego w Nowej Soli
ul. Witosza 25**

Cel ogólny programu

- 1 / Warsztaty wprowadzające do zagadnienia antydyskryminacji i jej obszarów. Stereotypy ról kobiet i mężczyzn.
- 2 / Tolerancja a niepełnosprawność.
- 3 / Dyskryminacja rasowa, płciowa, wyznaniowa.

Cele szczegółowe

Realizatorzy postawili sobie za cel osiągnięcie następujących rezultatów:

- zdobycie wiedzy na temat powstawania uprzedzeń i stereotypów,
- zmiana postaw młodzieży wobec osób z niepełnosprawnością,
- identyfikacja obaw związanych z niepełnosprawnością,
- niwelowanie lęku, obalanie stereotypów i mitów dotyczących osób innych
- przekazanie rzetelnych informacji o formach dyskryminacji
- kształtowanie pozytywnego wizerunku osoby z niepełnosprawnością,
- podniesienie poziomu kompetencji społecznych i tzw. inteligencji emocjonalnej,
- dostrzeżenie i otwarcie się na potrzeby innych, wzrost tolerancji.

Metody pracy

Warsztaty prowadzone były w niewielkich grupach uczniów (9-14 osób), dzięki takiej formie pracy można było uzyskać doskonale efekty, stworzyć poczucie bezpieczeństwa, wzajemnego zrozumienia i wsparcia wewnątrz grupy. W sumie w warsztatach udział wzięło 40 osób w 4 grupach. Na każdą grupę przewidziane były 3 moduły zajęciowe po 5 godzin dydaktycznych, co w sumie dało 15 godzin na jedną grupę, co przy 4 grupach daje łączną sumę zajęć 60 godzin.

Na dzień prowadzenia warsztatów najczęściej wybierano soboty, ze względu na fakt zmęczenia uczniów po zajęciach planowych, zajęcia weekendowe, chociaż początkowo przyjęte z rezerwą zostały w pełni zaakceptowane i uczniom trudno było przestawić się na pracę na warsztatach, które wypadły w środku tygodnia. Na warsztaty wybrano salę położoną na ostatnim piętrze i względnie największą, ponieważ dawał to doskonały komfort pracy, a uczniowie przygotowujący się nawet do scenek dramatycznych, czy mający potrzebę odpoczynku, mogli czuć się swobodnie. Większość zajęć prowadzona była w sposób aktywny, metody wykładowe i heurystyka wprowadzana była tylko w określonych sytuacjach. Zajęcia prowadzone w sposób angażujący uczniów miały na celu pokazanie im ich wiedzy, umiejętności i nakierowanie ich poczucia wrażliwości na inność. Uczniowie mieli swobodę w wyrażaniu siebie, tok zajęć nie był ściśle podporządkowany upływającemu czasowi, a czasami zajęcia były modyfikowane na potrzeby danej grupy, w której stwierdzano problem. Modyfikacje te były możliwe ze względu na dojrzałość emocjonalną wynikającą z wieku uczniów (szkoła ponadgimnazjalna).

W czasie zajęć korzystano z różnych metod aktywizujących, między innymi: kapelusze de Bono, kula śniegowa, pajęczyna, drama, scenki z wejściem w rolę.

Założenia

Zajęcia opierały w dużej mierze na dyskusji z uczniami. Podczas dyskusji młodzież sama odkrywała paradoksy, jakie niesie ze sobą nietolerancja, takie jak brak akceptacji dla innych. Główna część zajęć poprowadzona będzie metodą dyskusji. Mówiąc o nietolerancji staramy się pomóc uczniom zrozumieć sytuację osób dyskryminowanych.

W czasie warsztatów zastanawialiśmy się wspólnie z młodzieżą nad wykluczaniem określonych grup z przestrzeni publicznej oraz nad powstawaniem mechanizmów tworzenia stereotypów i uprzedzeń. Założeniem warsztatów było stworzenie szansy na wypróbowanie różnych sposobów reagowania na dyskryminację, młodzi ludzie zostali postawieni w sytuacji, w której muszą zmierzyć się z problemem. Młodzież podczas ćwiczeń poznawała różne przejawy dyskryminacji i możliwości wsparcia osób dyskryminowanych.

Jednym z założeń było również określenie, że inna od mojej sprawność, wyznaczenie, kolor skóry czy płeć nie określa wartości danej osoby, to, co nas odróżnia od siebie. Warsztaty antydyskryminacyjne miały na celu podnoszenie kompetencji i umiejętności w zakresie rozpoznawania aspektów dyskryminacji i uwrażliwienie na mechanizmy wykluczenia społecznego

Opis programu

Wykonując ćwiczenia założone do realizacji w ramach warsztatów antydyskryminacyjnych uczestnicy mogli samodzielnie odkryć w jaki sposób stereotypy są obecne w ich życiu na co dzień, przez co mogą prowadzić do dyskryminacji drugiego człowieka.

Warsztaty były przeznaczone dla chętnych uczniów z całej szkoły lub kierowane do wybranych grup, w których zaobserwowano problemy z postrzeganiem różnych osób. W ich trakcie przekazana została podstawowa wiedza w zakresie stereotypowego postrzegania innych, dyskryminowania osób, zjawisk i zachowań. Podczas warsztatów uczniowie odpowiedzieli sobie na pytania:

- Czy ja dyskryminuję?
- Czy jestem dyskryminowany?
- Jak sobie radzić z dyskryminacją?

Wszystkie moduły zajęć powracały do problemu, czym są stereotypy i w jaki sposób mogą doprowadzić do dyskryminacji. Uczniowie mieli odkryć, które stereotypy dotyczą bezpośrednio ich samych.

System edukacji mierzy się obecnie z wyzwaniami wychowawczymi związanymi z zarządzaniem różnorodnością, kierowaniem sytuacjami konfliktowymi oraz umiejętnością budowania kultury opartej na szacunku i komunikacji z wykluczeniem przemocy. W związku z tym poszukujemy rozwiązań związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem przemocy wśród rówieśników i dyskryminacji na różnych płaszczyznach. Przeprowadzone warsztaty były odpowiedzią na te potrzeby i problemy.

Ewaluacja

Głównym celem ewaluacji Warsztatów antydyskryminacyjnych było zbadanie użyteczności projektu z punktu widzenia uczestników projektu oraz skuteczności projektu. Uczniowie oceniali warsztaty względem tego, czy byli zadowoleni z udziału w nich, a w szczególności:

- 1 / Czy warsztaty były ciekawe?
- 2 / Jaka była atmosfera podczas warsztatów?
- 3 / Czy warsztaty nie były zbyt długie lub zbyt krótkie?
- 4 / Czy język używany przez prowadzących zajęcia był dla uczestników zrozumiały?
- 5 / Co w opinii uczestników było zaletą i wadą zajęć w jakich uczestniczyli?
- 6 / Czego dowiedzieli się uczestnicy podczas warsztatów?

Skuteczność projektu jest rozumiana, jako osiągnięcie celów projektu, czyli czego uczniowie nauczyli się w trakcie uczestnictwa w projekcie. Warsztaty antydyskryminacyjne to projekt edukacyjno-wychowawczy dla młodzieży przelamujący stereotypy myślenia o stereotypach płciowych, o osobach innych, z niepełnosprawnością i kształtujący pozytywny.

Ewaluacja miała charakter ewaluacji ex-post, czyli przeprowadzona została pod koniec realizacji projektu i miała charakter ewaluacji wewnętrznej.

Badania przeprowadzono w formie:

- ankiety audytoryjnej wypełnianej przez uczniów po każdym cyklu zakończonych warsztatów – uczniowie mieli możliwość podzielenia się swoimi opiniami, na temat tego co im się podobało,

a co nie podczas warsztatów. Ankieta była dopasowana do możliwości poznawczych uczestników – była krótka (jedna strona) oraz zawierała elementy graficzne pomagające zrozumieć zastosowane w pytaniach skale;

- rozmowy z trenerami;

- obserwacja uczestnicząca podczas warsztatów – obserwacja przebiegu warsztatów, zaangażowania uczestników, ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć. Obserwacja pozwoliła również na interpretację odpowiedzi uczestników zawartych w ankietach ewaluacyjnych, gdzie odnosili się oni do poszczególnych ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć;

- analiza dokumentów projektu.

Wnioski i rekomendacje wynikające z ewaluacji

Przeprowadzona ewaluacja projektu pokazała, że został on przeprowadzony w sposób użyteczny dla uczestników. Uczniowie ocenili warsztaty jako ciekawe, docenili dobrą atmosferę na zajęciach. W ich odczuciu warsztaty nie były zbyt długie, a język jakim posługiwali się trenerzy prowadzący zajęcia, był dla nich zrozumiały.

Podczas trwania projektu młodzież mogła kształtować pozytywne postawy wobec osób niepełnosprawnych. Warsztaty pozwoliły na to, aby uczniowie uświadomili sobie pewne kwestie związane z tolerancją wobec osób z niepełnosprawnością. Świadczą o tym wypowiedzi zawarte w ankietach, jak również treści przedstawione na plakatach antydyskryminacyjnych stworzonych przez uczniów oraz pracach wykonanych podczas ćwiczeń na zajęciach.

Warsztaty umożliwiły również zdobycie wiedzy nt. niepełnosprawności. Uczniowie dowiedzieli się m.in. jakie są rodzaje niepełnosprawności? Co jest stereotyp, uprzedzenie i dyskryminacja? Jakie występują rodzaje dyskryminacji? Jakie prawa mają osoby z niepełnosprawnością? Jakie zasady savoir-vivru należy stosować w kontaktach z takimi osobami?